

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFLARDA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN ÇALIŞTIKLARI YERİN KÜLTÜRÜ İLE ETKİLEŞİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ¹

Ali MEYDAN

Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi, alimeydan01@gmail.com

Nihal YILDIZ

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Nihal_yildiz_83@hotmail.com

ÖZ

Eğitimde fırsat eşitliğinden dolayı köy ve kırsal kesimlerde bulunan çocuklara yönelik olarak ilköğretim birinci kademesinde birleştirilmiş sınıf uygulamaları yapılmaktadır. Her bölgenin, şehrin, ilçenin hatta yakın köylerin bile kendilerine özgü kültürel yapıları bulunmaktadır. İlk görev yeri olarak birleştirilmiş sınıflara atanan öğretmenlerin, yetiştikleri yerin kültürü ile atandıkları yerin kültürü arasında bir çatışma yaşamaları kaçınılmazdır. Bu araştırmada, birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin çalıştıkları yerin kültürü ile etkileşiminin değerlendirilmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 eğitim öğretim yılının ikinci döneminde Konya, Mersin, Isparta illerinde farklı okullarda görev yapan birleştirilmiş sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. Örneklem olarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış bir mülakat formunun öğretmenlere uygulanması ile toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; her bölgenin kendine özgü kültür etkinlikleri olduğu, öğretmenlerin bu etkinliklerin içinde bulunmaya çalıştıkları ve dolayısıyla kültürleri ile etkileşim içinde oldukları ile bu etkileşimin davranışlarında olumlu ve olumsuz yönde değişiklikler oluşturduğu belirlenmiştir. Ayrıca köyün sosyo-ekonomik yapısını bilmenin eğitim-öğretim etkinliklerini düzenlemede etkili olduğu, kültür ile etkileşimin okul-aile işbirliği üzerinde olumlu etkiler yarattığı ancak bazı noktalarda olumsuzluklarda yarattığı, köy halkının yeniliklere uyum sağlamada ve geliştirmede öğretmenin etkisinin olduğu ancak bazı durumlarda ise etkisinin azaldığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Birleştirilmiş Sınıf, Öğretmen, Kültür ile Etkileşim, Köy Halkı*

EVALUATING THE INTERACTION OF TEACHERS CARRYING ON DUTIES IN MULTI-GRADE CLASSES WITH THE CULTURE PLACE THEY WORK AT

ABSTRACT

Multi-grade class implementations have been performed during the first grade of elementary education for the children in villages and districts due to the equality of opportunity in education. Each region, province, district and even village has distinctive cultural structure.

The teachers appointed to multi-grade classes as their first place of duty are inevitable to experience a conflict between the culture of the place they grow up and the culture of the place they work at.

In this research, case study as one of the qualitative research methods was used in order to evaluate the interaction of teachers with the culture of the place they carried on their duties in multi-grade classes. The study group of the research included multi-grade classroom teachers carrying on their duties in different schools in provinces of Konya, Mersin, and Isparta during the

¹ Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

second terms of 2009-2010 academic year. As the sample, criteria sampling method as one of the purposeful sampling methods was used. Data of the research were collected through performing a semi-structured interview form to teachers. According to the results of the research, it was determined that each region had some distinctive cultural activities, teachers tried to actualize the cultural activities of the region they were in, they were in interaction with the culture of the place they worked at, those created positive-negative changes in lives and behaviors of teachers, knowing the socio-cultural structure of the village was efficient upon organizing educational activities, interaction of teachers with the culture created positive effects upon parent-teacher association, it also had some negative aspects.

Key Words: *Multi-grade class, Teacher, Culture and Interaction, Village People*

1. GİRİŞ

Türk eğitim sistemimizin temel basamağını oluşturan ve 6-12 yaşlarındaki çocukların eğitim öğretimini kapsayan ilköğretim, toplumun büyük bir kısmına ulaşması ve zorunlu olmasından dolayı önemini daha da belirgin hale getirmektedir. Türk Millî Eğitim Sistemi incelendiği zaman ise birleştirilmiş sınıfların, örgün eğitimin ilköğretim birinci kademesinde yer aldığı görülmektedir. Ülkemizin gerçeklerinden dolayı zorunlu eğitim çağına gelmiş çocuklara eğitim öğretim hizmeti vermek için birleştirilmiş sınıflı okul modeli geliştirilmiştir. Birleştirilmiş sınıf uygulaması köye yönelik bir uygulamadır.

Türk eğitim sistemi okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğretim alt sistemlerinden oluşmaktadır. Bu alt sistemlerin her biri kendi içinde ayrı bir öneme sahip olmakla birlikte, ilkokulun kazandırılan bilgi ve becerilerin diğer öğrenim kademelerine temel teşkil etmesi bakımından özel bir yeri ve önemi vardır (Özben, 1997). Eğitim öğretimin bilgi ve beceri kazandırması açısından temelini oluşturan bu alt sistem sadece müstakil sınıflardan değil aynı zamanda birleştirilmiş sınıflardan da oluşmaktadır.

Birleştirilmiş sınıflar, iki ya da daha çok sınıftan bir grup teşkil edilerek bir öğretmen yönetiminde birlikte eğitim öğretim yapılan sınıflardır. Bu sınıflarda yapılan öğretime de “birleştirilmiş sınıflarda öğretim” denir. Köy okullarımızın çoğu, küçük kasaba okullarımızın da bir kısmı birleştirilmiş sınıflar halinde öğretim yapmaktadır (Binbaşoğlu, 1983: 1). 1997 yılında kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçilmesiyle birlikte taşınmalı eğitim uygulamasına ağırlık verilmiş ve birleştirilmiş sınıflı okulların sayısında kısmen azalma olmuştur.

Birleştirilmiş sınıfların tarihi geçmiş, dünyada ve Türkiye’de oldukça eskidir. Günümüzde dünyanın az nüfuslu ve geri kalmış bölgelerinde uygulandığı halde, Türkiye’deki okullarda ise yaygın olarak birleştirilmiş sınıflı uygulama devam etmektedir. MEB 2005 verilerinde birleştirilmiş sınıflı okul sayısı %50’lerde iken 2012 verilerinde bunun %35 gibi bir rakama düştüğü görülmektedir.

2006-2007 istatistiklerine göre ise ülkemizde 34.656 faal okul, 402.829 kadrolu ilköğretim öğretmeni, 10.846.930 öğrenci bulunmaktadır. Yurt genelinde ilköğretim okullarında uygulanan birleştirilmiş sınıflarda 26 bin 363 öğretmen görev yaparken, 268 bin 614’ü erkek, 255 bin 88’i kız toplam 523 bin 702 öğrenci eğitimlerini

sürdürüyor. Birleştirilmiş sınıflardaki öğrencilerden 214 bin 210'u iki sınıf bir arada, 169 bin 137'si üç sınıf bir arada, 13 bin 715'i dört sınıf bir arada, 126 bin 640'ı da beş sınıf bir arada öğrenim görüyor (MEB, 2006-2007).

Tablo 1. 2006-2007 Öğretim Yılında Birleştirilmiş Sınıf Uygulaması Yapılan İlköğretim Okullarının Okul, Öğretmen ve Öğrenci Sayıları

Birleştirilmiş Sınıf Türü	Öğrenci Sayısı
2 Sınıf Bir Arada	214.210
3 Sınıf Bir Arada	169.137
4 Sınıf Bir Arada	13.715
5 Sınıf Bir Arada	126.640
Toplam	523.702

(MEB, 2007)

30.03.2012 tarih ve 6287 sayılı "İlköğretim ve Eğitim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 4+4+4 sistemine geçilmiştir. Bu durumda 1, 2, 3 ve 4. sınıflar ilköğretim; 5, 6, 7 ve 8. sınıflar ortaokul kapsamında yer almıştır. Yapılan bu değişiklik ile birlikte eğitim sistemimizin ilköğretim kısmında uygulanan birleştirilmiş sınıflar daha önce 1'den 5. sınıfa kadar olan öğrencileri kapsamakta iken 1'den 4. sınıfa kadar olan öğrencileri kapsama şeklinde değiştirilmiştir. 07.09.2012 tarihli MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı 151 sayılı "Birleştirilmiş Sınıflar Haftalık Ders Programları" kararında ise birleştirilmiş sınıfların 1'den 4. sınıfa kadar tek öğretmenli, iki öğretmenli ve üç öğretmenli oluşturulma şekilleri, öğretmenli ve ödevli dersler haftalık ders programlarıyla belirtilmiştir (MEB, 2012). Bu çalışmaların dışında yeni ilköğretim programında birleştirilmiş sınıflara yönelik olarak bir düzenleme yapılmamıştır.

MEB'in 2011-2012 eğitim öğretim yılı verilerine göre ise 10 bin 143 ilköğretim okulunda 305 bin 201 öğrenci birleştirilmiş sınıf uygulamasına göre eğitim görmektedir. Buna göre Türkiye'deki ilköğretim okullarının yaklaşık %35'i birleştirilmiş sınıf içeren okullardır (MEB, 2012). Görüldüğü gibi birleştirilmiş sınıflarda eğitim öğretim gören öğrenci sayısında 6 yıllık süreçte 4+4+4 sisteminin de etkisi ile önemli bir azalma olsa da yine de birleştirilmiş sınıfların sayısı azımsanamayacak kadar fazladır.

Birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmak, normal öğretim yapan bağımsız sınıflara göre daha zordur. Bu zorluk; birleştirilmiş sınıflı okulun yapısı, bulunduğu çevrenin koşulları, çevre halkının ekonomik, sosyal ve kültürel yapısı, öğrencilerin eğitim öğretime hazır bulunuşluk düzeyleri ile öğretmenin yöneticilik ve öğreticilik görevinin yanı sıra yerel halkı aydınlatma, onların sorunlarının çözümünde önderlik etme gibi pek çok sorumluluğu bulunmaktadır (Bilir, 2008: 12). Bu kadar zorluk karşısında MEB tarafından atanan sınıf öğretmenlerinin pek çoğu köy okullarında staj yapmadan, köydeki yaşam koşullarını bilmeden birleştirilmiş sınıflı köy ilköğretim okullarında göreve başlamaktadır.

Birleştirilmiş sınıflı köy ilköğretim okullarında göreve başlayan öğretmenler eğer köy kökenli değilse ilk kez köyde yaşamaktadırlar. Çünkü eğitim fakülteleri çoğunlukla (pek azı gününbirlik köy stajına yer verebilmektedir) öğretmenlik staj uygulamalarını kent ilköğretim okullarında yapmaktadırlar. Öğrenim ortamı ile gerçek iş ortamı

arasındaki bu farklılık onlarda bir şaşkınlık ve karmaşıklık duygusu yaratmaktadır. Programa konması planlanan köy stajı uygulamaları gününbirlik köye gidip dönülerek yapılmamalıdır. Bu uygulamaların amaca uygun olması için öğretmen yetiştiren üniversitelerin uygulama köyleri olmalı, öğrenciler uygulama süresince köyde kalarak köyü yaşayarak köy okulunda staj uygulamalarını tamamlamalıdır (Bilir, 2008: 10-11). Öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda zorlanmalarının sebeplerinden biri de 4 yıllık lisans eğitimlerini genellikle şehirlerin en güzel yerlerine kurulan üniversitelerde pek çok sosyal etkinlik içinde geçirmelerinin etkisidir.

Öğretmenler, görevleri gereğince insanlarla sürekli etkileşim içinde olmak zorundadır. Etkileşim, bireyin bilinçli ya da bilinçsiz olarak diğerinin zihinsel yapısını, işaret ve araçlarla etkilediği dinamik bir süreçtir. Etkileşim sürecinin, karşılıklı olarak inanç, değer, tutum ve bazı eylemlere doğrudan etkisi vardır. Etkileşim, sembolik olarak ise (yazılı ve sözlü etkileşim dışında) vücut hareketleri, yüz anlatımı, duruş biçimi, giyim ve diğer sözel olmayan bilgi sunum yollarıyla sürdürülür (Dubois, 1979).

Öğretmen adayları ilk olarak öğretmenliğe bir köyde başladıklarında yetiştikleri ortam ve eğitim gördükleri ortamdaki farklı bir ortam özellikleriyle baş başa kalmaktadırlar. Bu ortam genellikle onların yabancı olduğu ve ilk defa içinde buldukları bir ortamdır. Öğretmenler yeni görev yerlerinde kendilerinin sahip olduğu kültürden farklı maddi ve manevi bir kültür ortamı ile etkileşim içine girmektedirler.

Kültür, insanın yaptığı ve yarattığı şeylerdir. Kültür, maddi ve manevi olmak üzere iki şekildedir. Maddi kültür; bir toplumdaki kılık kıyafetler, kullanılan araç-gereçler, her türlü aletler ve teknik araçlardır. Manevi kültür ise toplumların öncelikle dili, sanatı, edebiyatı, halk inançları, örf ve adetleri, ahlak kuralları, yemekleri, düşünleri, normlarıdır.

Her şeyden önce, kültürün varlığı için bir doğal fizikî çevreye ihtiyaç vardır. Bu sayede kültür, gelişeceği ve yaygınlaşacağı ortamı bulmuş olur. Ardından kültürün diğer oluşturucuları ve bu oluşumda hem etkileyen, hem de etkilenen durumundaki diğer unsurlar devreye girer. İbn-i Haldun'un teorilerinden biri, fiziksel çevrenin insanın ahlaki, dini ve psikolojik yapısı üzerinde tesirinin bulunduğu noktasında yoğunlaşmaktadır. İnsan üzerindeki bu tesirin, onun her türlü üretimi olan sosyo-psikolojik davranış ve kurumları üzerinde de etkide bulunmasını mümkün kılmaktadır. Dolayısıyla, kısaca insanın her türlü üretimi anlamına gelen kültür, bu etkilenmenin bariz bir şekilde görüleceği alan olmaktadır (Eren, 2007: 140).

Köylerde görev yapan öğretmenlerin görev yaptığı yerlerin sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını bilmesi, eğitim öğretim faaliyetlerini planlaması ve başarıya ulaştırabilmesi için büyük önem taşır. Bundan dolayı önce, görev yaptıkları köyün çevre özelliklerini incelemeleri gerekir. Bunun için de öğretmenin;

- 1- Köy çevresinin idari yeri ve bundan doğan problemleri
- 2- Coğrafi durumu ve bundan doğan problemleri
- 3- Köyün kuruluşu, tarihi gelişimi ve ilgili problemleri
- 4- Köyün ekonomik hayatı ve bundan doğan problemleri

- 5- Köyün ticaret hayatı ve bundan doğan problemleri
- 6- Köyün sağlık problemleri
- 7- Köyün toplumsal yapısı ve problemleri
- 8- Köyün yönetimi ve bundan doğan problemleri
- 9- Köyün eğitim durumu ve bundan kaynaklanan problemleri araştırması gerekir (Uçan, 1997: 15; Akbaşlı ve Pilten, 1999: 1)

Birleştirilmiş sınıf öğretmenleri, başarılarını artırmak, kendilerini bölge halkına kabul ettirebilmek, güvenlerini kazanabilmek için çalıştıkları yerleşim yerlerinin bütün özelliklerini bilmeleri ve bu özelliklere uyum sağlamaları gerekmektedir. Öğretmen ve köy halkı arasındaki karşılıklı etkileşimlerin olumlu yönde olması ile hem öğretmenler öğrencilerine daha çok yararlı olabilir hem de köy halkının öğretmenin yol göstericiliğinden daha çok faydalanmaları sağlayabilir. Ayrıca bu etkileşimin olumlu yönde olması öğretmenin performansını ve çalışma isteğini de yükseltmektedir.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmada, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin çalıştıkları yerin kültürü ile etkileşiminin eğitim öğretim, köy halkı ve öğretmen üzerindeki etkisine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

- 1- Öğretmenlerin çalıştıkları köylerde kendilerine farklı gelen kültür etkinlikleri nelerdir?
- 2- Öğretmenlerin görev yaptıkları köylerde kültür etkinliklerinin ne kadarının içinde bulunmaktadır?
- 3- Öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerin kültürü ile etkileşimlerinde en çok nelerden etkilenmektedirler?
- 4- Öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerin kültürü ile etkileşimlerinin hayatlarında ve davranışlarında hangi değişiklikleri oluşturmaktadır?
- 5- Öğretmenin köyün sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını bilmesinin eğitim-öğretim etkinlikleri üzerindeki etkileri nelerdir?
- 6- Öğretmenlerin çalıştıkları köylerin kültürü ile etkileşimlerinin okul aile işbirliği üzerindeki etkileri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Bir duruma ilişkin etkenler bütüncül bir yaklaşımla araştırılır ve ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanmasında da nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Çalışma Grubu: Bu araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 eğitim öğretim yılında Konya, Mersin ve Isparta illerinde farklı okullarda görev yapan birleştirilmiş sınıf öğretmenleri oluşturmuştur. Örneklem yöntemi olarak amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Ölçüt örneklem, önceden

belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2005: 112). Bu çalışmada ölçütlerimiz, sınıf öğretmenlerinin en az 1 (bir) öğretim yılı boyunca birleştirilmiş sınıf okutmuş olmalarıdır. Ayrıca öğretmenlerin kültür ile etkileşimlerinin ne derece olduğunu ya da neden olup olmadığını belirlemek için görev yaptıkları yerlerde yaşayıp yaşamadıkları yarı yapılandırılmış mülakat formunda sorulmuştur. Bu ölçütü sağlayan öğretmenler ile görüşülerek gönüllülük esası temel alınmış ve çalışma grubu oluşturulmuştur. Çalışma grubunu oluşturacak öğretmenlerin her üç ilden de birbirine yakın sayıda olmasına dikkat edilmiştir. Çalışma grubunu oluşturacak öğretmenlerin çalışmadaki bütün problemlerin çalışılabileceği ortamlarda ve durumlarda olmasına özen gösterilmiştir.

Tablo 2. Çalışma Grubuna Ait Bilgiler

Değişkenler		f	%
Cinsiyet	Erkek	39	65
	Bayan	21	35
Yaşınız	20-25	8	13,3
	26-30	21	35
	31-35	9	12
	36 yaş ve üzeri	22	36,6
Mesleki deneyim	1-5 yıl	26	43,3
	6-10 yıl	15	25
	11-15 yıl	9	15
	16-20 yıl	5	8,3
	21 yıl ve üstü	5	8,3
Birleştirilmiş sınıf deneyimi	1-3 yıl	35	58,3
	3-5 yıl	11	18,3
	5-7 yıl	7	11,7
	7-10 yıl	4	6,7
Mezun olunan alan	Sınıf Öğretmenliği	53	88,3
	Eğitim Fak. diğer bölümler	7	11,7
Çalıştığınız il	Konya	24	40
	Mersin	15	25
	Isparta	21	35

Veri Toplama Aracı: Araştırmanın verileri, nitel araştırma yöntemlerinden olan görüşme tekniği ile toplanmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında, konu ile ilgili literatür taranarak kuramsal temel oluşturulmuştur ve literatür bilgilerinden yararlanılarak yarı yapılandırılmış bir mülakat formu geliştirilmiştir. Hazırlanan sorular amaç doğrultusunda cevaba ulaşmaya yönelik olup uzman görüşü alınarak tamamlanmıştır. Öğretmen görüşme formu iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölüm kişisel bilgilerin elde edilmesi amacıyla hazırlanmıştır. İkinci bölüm ise; birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin çalıştıkları yer ile kültürel etkileşimlerini belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Konya, Isparta ve Mersin illerinde birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerle görüşülerek çalıştıkları köylerle karşılıklı etkileşimlerinin olumlu ve olumsuz yansımaları hakkında bilgiler edinilmiştir.

Gözlem yöntemi ile birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin okulları ve köyleri ziyaret edilerek öğrenci, öğretmen, köy halkı arasındaki etkileşime ilişkin veriler toplanmıştır. Veriler gözlem yöntemi ile toplanırken şu yol izlenmiştir; bir gün boyunca öğretmenle derse girilerek ders esnasında öğretmen ve öğrenci gözlemi yapılmıştır ve okul bitiminde ise öğretmenle veliler arasındaki diyaloglar ile etkileşim gözlemlenmiştir.

Verilerin Analizi: Araştırmada toplanan nitel verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yaklaşıma göre elde edilen veriler görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorulara göre özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Bulgular organize edilmiş ve verilerin tanımlanması sırasında betimsel analizin bir parçası olan doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir. Böylece elde edilen verilerin doğrudan alıntılar vasıtasıyla desteklenmesi sağlanmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmada katılımcılara sorulan her soruya verilen cevapların incelenip değerlendirilmesi sonucunda elde edilen bulgular aşağıda verilmiştir.

1. Alt Problem: Öğretmenlerin çalıştıkları köylerde kendilerine farklı gelen kültür etkinliklerinin nelerdir?

Tablo 3. 1. Alt Probleme Ait Yanıtlar ve Frekans Dağılımları

	Farklı Kültür Etkinlikleri	f
Önemli Günler ve Yapılan Etkinlik Türleri	Düğünlerdeki kültür etkinleri farklılıkları	40
	Yemek kültüründeki farklılıklar	16
	Cenaze işlemleri ve taziye ziyaretleri ile doğum sonrasında ki farklılıklar	14
	Kılık kıyafetlerdeki farklılıklar	8
	Bayram etkinliklerindeki farklılıklar	8
	Asker uğurlamalarındaki farklılıklar	4
	Ağıtlar ve türkülerdeki farklılıklar	2
Konuşma Farklılıkları	Konuşmalardaki şive ve kelime farklılıkları	21
Yaşam Biçimleri	Aile yapılarının kalabalık olmasından kaynaklanan farklılıklar	3
Cinsiyet Ayrımcılığı	Kadınların ve kız çocuklarının ikinci planda tutulması	4
İnsan İlişkileri	Misafirperverliklerinin fazla olması	5
	Köy odaları kültürünün varlığı	4
	Kahvehane kültürünün çok olması	3
	Öğretmene verilen değerdeki farklılıklar	3
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma	Yardımlaşma ve dayanışmanın fazla olması	3
Ekonomik Etkinlikler	Balıkçılık kültürünün getirdiği farklılıklar	1
Sosyal Etkinlikler	Buldukları bölgelerin özelliklerine göre çeşitli festival ve şenlikleri	6
Diğer	Farklılık yok	8

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlere farklı gelen etkinliklerin başında önemli günler ve yapılan etkinlik türleri (özellikle de düğün, yemek ve cenazelerdeki) ile konuşma farklılıkları gelmektedir. Bunların yanında yaşam biçimlerine, cinsiyet ayrımcılığına, insan ilişkilerine, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, ekonomik etkinlikler, sosyal etkinliklere dayalı kültürel farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında az sayıda öğretmen ise o bölgenin insanı olması gibi durumlardan dolayı bir farklılık olmadığını belirtmiştir.

Katılımcılardan bazılarının görüşleri şu şekildedir:

K.1. *“Düğünlerde oynanan oyunlar, öğretmene gösterilen saygı ve itibar üst düzeydedir, misafirperverlikleri oldukça fazladır, komşuluk ilişkilerinin daha sıcak ve samimi olması (hal hatır sorma), farklı yemek kültürleri var ve yardımlaşma ve işbirliği gelişmiştir.”*

K.13. *“Çalıştığım köyde düğün kültüründe farklılıklar gözlemlerim. Yörük kültürüne has düğün geleneklerini hala devam ettirdiklerini gördüm. Ramazan aylarında farklı yemekler (özellikle bu yörenin yemekleri) yapılır. Hıdrellez şenliklerinde yapılan eğlenceler de köyün kültürünü yansıtmaktadır. Bazı kelimelerinde ve konuştukları şivelerde de farklılıklar bulunmaktadır”*

K.56. *“Dışarıdan gelen insanlara gösterdikleri misafirperverlik, yemek kültürü, giyinme tarzları, konuşma şekilleri, düğün kültürleri ve taziye kültürleri bana farklı gelen kültür etkinlikleridir.”*

2. Alt Problem: Öğretmenlerin görev yaptıkları köylerde kültür etkinliklerinin ne kadarının içinde bulunmaktadırlar?

Tablo 4. 2. Alt Probleme Ait Yanıtlar ve Frekans Dağılımları

	Kültür Etkinliklerine Katılım	f
Hepsine Katılıyorum	Bütün kültür etkinliklerinin içinde bulunuyorum	26
	Düğünlere katılmaya çalışıyorum	15
	Hasta ziyaretleri ile cenazelere katılıyorum ya da taziye ziyaretlerinde bulunuyorum	11
Bazılarına Katılıyorum	Dini bayram ve dini gecelerin etkinliklerine katırım	9
	Kahvehane ya da odalara gidiyorum	4
	Hiçbirisine Katılmıyorum	Hiçbir kültür etkinliğinin içinde bulunmuyorum

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin görev yaptıkları köylerde çoğunlukla bütün etkinliklere katıldıkları, bazı öğretmenlerin ise bunlardan bir kısmına katıldıkları (özellikle de düğünlere, cenaze ve taziye ziyaretlerine, dini bayram etkinliklerine) şeklinde görüşler belirtmişlerdir. Bu öğretmenlerin bir kısmı ise görev yaptıkları köye günlük geliş gidiş yapmaları gibi nedenlerden dolayı hiçbir etkinliğin içinde bulunmadıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların verdiği yanıtlara bazı örnekler şu şekildedir:

K.7. “Köydeki kültür etkinliklerinin tamamının içinde bulunuyorum. Özellikle nişan, düğün, mevlit merasimlerinin tamamına katılıyorum. Zaman zaman dini bayramlarda da burada bulundum. Özellikle hasta ziyaretleri ve cenaze törenlerinin tamamına gitmeye özen gösteririm.”

K.10. “Burada yaşamadığım için kültür etkinliklerinin içinde pek bulunamıyorum. Ancak kendi öğrencilerimin sünnet düğünlerine katılıyorum.”

K.30. “Köyde üç sene ikamet ettim ve düğün, ölüm, doğum vs hepsinde bulundum ama 1 yıldır ilçe merkezinde oturup geliş gidiş yapıyorum bu yüzden bu sene pek katılamadım.”

K.32. “Köydeki kültürel etkinliklerin içinde olabildiğince bulunmaya çalışıyoruz bazen düğünlere, bazen dini törenlere (Cenaze töreni yada kandil yemekleri gibi) katılıyoruz. Onun dışında zaten köyde kültürel ve sosyal faaliyetler çok kısıtlı olduğundan çok fazla etkileşim söz konusu olmuyor.”

3. Alt Problem: Öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerin kültürü ile etkileşimlerinde en çok nelerden etkilenmektedirler?

Tablo 5. 3. Alt Probleme Ait Yanıtlar ve Frekans Dağılımları

	Görev Yapılan Yerin Kültürü İle Etkileşiminin Etkileri	f
Olumlu Etkiler	Sıcaklık ve samimiyetlerinden etkilenme	12
	Öğretmenle iletişimlerinin iyi olmasından etkilenme	11
	Düğün kültüründen etkilenme	9
	Hasta ve ev ziyaretlerindeki etkileşim	5
	Yemek kültüründen etkilenme	4
	Gelenek ve göreneklere bağlılıklarından etkilenme	4
Olumsuz Etkileri	Kelime ve şive farklılıklarından etkilenme	15
	İletişimdeki problemlerden etkilenme	9
	Kılık kıyafetten etkilenme	7
	Öğretmen, öğrenci, veli ilişkilerinden etkilenme	4
Diğer	Görev yaptıkları yerde ikamet etmedikleri için etkilemiyor	6
	Kendi memleketleri olduğu için etkilemiyor	4

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin görev yaptıkları yerin kültürü ile etkileşimlerinin en çok hangi yönlerde olduğu verilen cevaplara bağlı olarak olumlu ve olumsuz etkiler başlıkları altında toplanmıştır. Öğretmenler tarafından verilen yanıtlardan yola çıkılarak olumlu etkilerin olumsuz etkilerden daha fazla olduğu sonuçlarına ulaşılmaktadır. Olumlu etkilerin başında köy ortamındaki sıcaklık ve samimiyetten etkilenme, iletişimlerinden

etkilenme gelmekteyken, olumsuz etkilerin başında ise kelime ve şivelerinde bozulma olduğu ve iletişim problemlerindeki problemlerin geldiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca yine bir kısım öğretmen çalıştıkları yerde ikamet etmeme ve kendi memleketleri olma sebebi ile etkilenme yaşamadıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların verdiği yanıtlar şu şekildedir:

K.10. *“Onlar gibi konuşmaya eğilim gösteriyorum. Kıyafetlerime daha az özen gösteriyorum.*

K.12. *“Giyim tarzımız (köy öğretmenleri) daha dağınık. Merkeze nazaran özellikle tek öğretmenli yerlerde giyim, kuşam, konuşma her zaman en son dikkate alınır.”*

K.33. *“Öncelik Dil ve yöresel şive ağız etkili oluyor. Giyim kuşam bile bu etkileşime etken olabiliyor. Ayrıca köylünün örf adet ve geleneklerine sıkı sıkı bağlı kalması yardımlaşma ve paylaşmanın çok iyi işlemesi.”*

4. Alt Problem: Öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerin kültürü ile etkileşimlerinin hayatlarında ve davranışlarında hangi değişiklikleri oluşturmaktadır?

Tablo 6. 4. Alt Probleme Ait Yanıtlar ve Frekans Dağılımları

	Görev Yapılan Yerin Kültürü İle Etkileşimin Hayatta ve Davranışlardaki Değişiklikleri	f
Olumlu Değişiklikler	İletişim kurmayı öğrendim	18
	Farklı kültürlere bakış açım değişti	9
	Ortama göre davranmayı öğrendim	8
	Ön yargılı davranmamayı öğrendim	5
	Yemek kültürlerini öğrendim	4
	Yardımlaşma duygum gelişti	4
	İnsanlara karşı daha duyarlı olmayı öğrendim	4
	Köy hayatında olmayanların değerini öğrendim	3
Olumsuz Değişiklikler	Konuşma dilimde değişiklikler oluştu	10
	Kıyafetlerimde değişiklikler oluştu	7
	Olumsuz ruh haline girdim	4
	Uyum sorunu yaşadım	3
	Kahvehane alışkanlığım oluştu	2
Değişiklik Olmaması	Görev yaptığım yerde ikamet etmediğim için değişiklik olmadı	6
	Kendi memleketim olduğu için değişiklik olmadı	4
	Değişiklik olmadı	3
	Burada henüz yeni olduğum için herhangi bir değişiklik olmadı	2

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin görev yaptıkları yerlerin kültürü ile etkileşimlerinin hayatlarında ve davranışlarında meydana getirdiği değişiklikler verilen cevaplar doğrultusunda olumlu ve olumsuz değişiklikler başlıkları altında toplanmıştır. Verilen yanıtlar incelendiği zaman olumlu yöndeki değişikliklerin (özellikle de iletişim kurmayı öğrenme, farklı kültürlere bakış açısının değişmesi, ortama göre davranmayı öğrenme) olumsuz

değişikliklerden (özellikle de konuşma dilindeki değişiklikler, kıyafetleri önemsememe) daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Belli bir sayıda öğretmen ise görev yerinde ikamet etmeme, kendi memleketi olması ve henüz o bölgede yeni çalışmaya başladığından dolayı değişiklik olmadığını belirtmiştir.

Katılımcıların verdiği yanıtlara örnekler verecek olursak:

K.1. *“Daha kalıcı dostlukların oluşmasına vesile oluyor. İletişim kurmakta daha başarılı olmaya başladım. Yardımlaşma duygum gelişti. Bu ortamlardaki yoklukları görmekle şehir ortamındaki imkanların değerlerin daha iyi anlayabiliyorum.”*

K.9. *“Yemek kültürümde, farklı kültürlere bakış açımda, konuştuğum dilin bazı kelimelerde ve konuşma tarzımda (şivemde) kısmen de olsa değişiklikler oluşturmuştur.”*

K.47. *“Ben onları değiştiremiyorum, kendim de onlar gibi olmak istemiyorum. Beş senedir birleştirilmiş sınıf okutuyorum. Kültürel farklılık gerçekten eğitimi de yaşantınızı da çok etkiliyor. Konuşmalarım da bile kabalaşma seziyorum. Kıyafetlerime ve kendime özen göstermiyorum. Buradaki değişik kültür etkinliklerine ve kişilere uyum sağlayamıyorum ve bundan dolayı da olumsuz bir ruh halinden kurtulamıyorum.”*

5. Alt Problem: Öğretmenin köyün sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını bilmesinin eğitim-öğretim etkinlikleri üzerindeki etkileri nelerdir?

Tablo 7. 5. Alt Probleme Ait Yanıtlar ve Frekans Dağılımları

Köyün Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısını Bilmenin Eğitim-Öğretim Etkinlikleri Üzerinde Oluşturduğu Etkinlikler		f
Sosyo-Ekonomik Yapının Etkileri	Yapılacak etkinliklerin belirlenmesinde etkili	23
	Yöntem ve teknik belirleme etkili	9
	Öğrencilerin daha iyi tanınmasında etkili	9
	Görevlerin ekonomik düzeylere göre verilmesinde etkili	8
	Eğitim-öğretimin planlanmasında etkili	8
	Hangi ders araç-gereçlerine ulaşacaklarında etkili	7
	Çevre olanaklarından yararlanma	7
	Eğitim-öğretimde devletten ve öğretmenden beklentilerinin olması	4
	Öğretmene özveri kazandırma	3
	Kültürel Yapının Etkileri	Kültürlerine uygun eğitim-öğretim programları belirleme ve uygulama
Öğrencilerin daha iyi anlaşılmasında etkili		9
Öğrencilerin eğitimleri üzerinde olumlu etkiler		8
Günlük hayatlarına ve çevre koşullarına uyumlu ders anlatmada etkili		6
Okul-aile işbirliğini geliştirmekte		6
Öğretmenin davranışlarını ayarlamasında etkili		4
Köylünün eğitim-öğretime bakış açısında etkili		4

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenin köyün sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını bilmesinin eğitim öğretim etkinlikleri üzerindeki etkisi verilen yanıtlar doğrultusunda sosyo-ekonomik yapının etkileri ve kültürel yapının etkileri başlıkları altında toplanmıştır. Yapılacak etkinliklerin belirlenmesi, yöntem ve tekniklerin belirlenmesi, planlama, hangi araç-gerecin kullanılacağı, öğrencinin daha iyi tanınması gibi sosyo-kültürel etkilerin kültürel yapının etkilerinden (programı köylülere göre belirleme, uygulama, eğitim üzerinde olumlu etkiler, öğrencinin daha iyi anlaşılması gibi) daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Katılımcıların verdiği yanıtlardan bazıları şu şekildedir:

K.19. “Köyün sosyo-ekonomik yapısını bilmemiz çocukların eğitimini etkiliyor. Derslerde istenen ödevler ve etkinliklerde, alınacak malzemelerde azalma veya aldırma gibi sonuçlar doğuruyor. Yeterli miktarda kaynak aldırıyoruz. Köy ortamının kültürel yapısını bilince bazı davranışlarımız değişiyor. Hangi davranış ve söylemlerimizin olumlu ya da olumsuz karşılanabileceğini biliyorsunuz.”

K.47. “Köyün sosyo-ekonomik ve kültürel yapısını bilmemiz hem velilerle işbirliği imkanını artırmakta hem de derslerde öğrencilerin bu özelliklerine göre örneklendirme yapabilirsiniz. Derslerde verilen örnekler köyün sosyo-ekonomik ve kültürel yapısına uygunlaştırılırsa öğrenmenin de daha verimli olacağını düşünüyorum.”

6. Alt Problem: Öğretmenlerin çalıştıkları köylerin kültürü ile etkileşimlerinin okul aile işbirliği üzerindeki etkileri nelerdir?

Tablo 8. 6. Alt Probleme Ait Yanıtlar ve Frekans Dağılımları

	Öğretmenlerin Çalıştıkları Köyün Kültürü İle Etkileşimlerinin Okul-Aile İşbirliği Üzerinde Olumlu ve Olumsuz Etkileri	f
Olumlu Etkiler	İletişimin iyi olması ile işbirliğinin artması	23
	Kültüre uyum sağlama ile işbirliğinin artması	17
	Okula bakış açısını olumlu hale çevirme	7
	Sorunların çözümünde velilerin yardım etmeleri	6
	Karşılıklı güven duygusunun artmasıyla işbirliğinin artması	5
	Öğrenci motivasyonunun ve başarısının artması	5
	Karşılıklı hoşgörünün artması ile işbirliğinin artması	4
Olumsuz Etkiler	Çeşitli sebeplerden dolayı iletişim problemleri ve bunun sonucunda okul-aile işbirliğinin azalması	14
	Okula bakış açısındaki olumsuzluktan dolayı okul-aile işbirliğinin azalması	12
	Mesafeyi ayarlayamamaktan kaynaklanan olumsuzluk	2
	Cinsiyet farklılığından kaynaklanan problemler	2

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin çalıştıkları köylerin kültürü ile etkileşimlerinin okul aile işbirliği üzerindeki etkileri verilen yanıtlar doğrultusunda olumlu ve olumsuz etkiler başlıkları altında toplanmıştır. Öğretmenlerin verdikleri yanıtlarda iletişimin iyi olması ile arttığı, kültüre uyum sağlama ile arttığı, okula bakış açısını olumlu hale çevirme, sorunların çözümünde işbirliği olması gibi olumlu etkilerin okula bakış açısındaki olumsuzluklar,

iletişim problemleri, öğretmenlerin uyum sağlama problemleri gibi olumsuz etkilerden fazla olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Katılımcıların verdiği yanıtlardan bazıları ise şu şekildedir:

K.14. *“Onların kültürlerine uygun davranmaya çalışıyorum. Davranışlarımı, giyimimi, konuşmalarımı onlara göre ayarlamaya çalışıyorum. Bu da onlarla olan iletişimi olumlu olarak etkiliyor. Böylelikle okul-aile işbirliği de olumlu gelişmiş oluyor.”*

K.28. *“Kişilere onların kültürleriyle davranmanız, konuşmanız, olayları yorumlamanız samimiyeti artırıyor. Size karşı olan güven duygusunu güçlendiriyor. Bunun sonucunda eğitim öğretim konusunda da, okulun diğer işlerinde de gayet iyi ve olumlu sonuçlar doğuruyor.”*

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma sürecinde öğretmenlerle yapılan görüşme bulgularına dayanarak öğretmenlerin çalıştıkları her bölgede kültürel etkinlikler açısından farklılıklar olduğu ve bu farklılıklarında birbirine benzemediği görülmüştür. Önemli günler ve yapılan etkinlik türlerinde, konuşmalarda farklı kelimeler ve konuşma ağızları, yaşam biçimlerinde ise ailedeki üye sayısı ile orantılı olarak farklılıklar olduğu, bölgenin fiziki şartları doğrultusunda ekonomilerine katkı sağlayan tarım ürünlerine göre çeşitli sosyal etkinlikler düzenleyerek kültürlerini bu sosyal etkinliklerde sürdürmeye çalıştıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Güvenç (1999) tarafından gerçekleştirilen “İnsan ve Kültür” adlı araştırmasında her yerleşme biriminin kendine özgü kültürel etkinlikleri olduğunu ifade etmiştir. Büyük bir kent yerleşmesinin farklı semt ve mahallelerinde bile farklı kültürel özelliklerin olduğunu ve milli sınırlar içindeki bu farklı birimlere ve sentezlere de alt kültür denildiğini belirtmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerle yapılan görüşme sonuçlarına göre öğretmenlerin yarısına yakını köydeki kültür etkinliklerinin hepsinin içinde bulduklarını belirtmişlerdir. Özellikle tek öğretmen olarak çalışan öğretmenlerin sosyal çevrelerinin olmamasından ve yapılacak etkinliklerin sınırlı olmasından dolayı köylüyle olan iletişimlerine göre ya etkinliklerin hepsine katıldıkları ya da bir kısmına katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Köy halkının yabancıya olan mesafesinden dolayı ya da belli bir mesafede kalmayı tercih eden öğretmenler çağırıldıkları sürece bazı etkinliklere katıldıkları belirlenmiştir. Bir kısım öğretmen ise iletişim problemleri, köylünün öğretmene bakış açısı, ya da köyde ikamet etmeme gibi nedenlerden dolayı hiçbir etkinliğe katılmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Akyıldız (1992)'ın yaptığı araştırma sonuçlarında; bazı öğretmenlerin, öğretim işiyle o kadar çok meşgul olduklarını, öğrenciler dışında toplumun geriye kalan kesimiyle de arkadaş, komşu, müşteri, sosyal dernek üyesi olarak ilişkileri olması gerektiğini unuttuklarını belirtmiştir. Erdentuğ (1978)'de yaptığı araştırmada; kırsal bölge topluluklarına (köylere) götürülecek hizmetler de (güdümlü kültür değişimi eylemleri) başarılı olmak için, hizmetin götürüldüğü toplumun her birinin ayrı ayrı ayrıntılı biçimde ve katılarak, gözlem yaparak incelenmesi ve tanınması gerektiğini belirtmiştir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak görev yapılan yerin kültürü ile etkileşimlerin etkilerinin olumlu yönlerinin daha çok olduğu belirlenmiştir. Köy halkının sıcaklığından ve samimiyetinden, iletişim kurmada başarılı olmalarından dolayı öğretmenler üzerinde olumlu etkiler bıraktığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin görev yaptıkları yerin kültürü ile etkileşimlerinin olumsuz etkileri ise öğretmenlerin kelimelerdeki ve şivedeki farklılıklardan, iletişimdeki problemlerden ve kılık kıyafet konusunda öğretmenlerin kırsal bölgede oldukları ve çoğunlukla tek öğretmen oldukları için ilgisiz davranarak olumsuz etkilendikleri sonucuna ulaşılmıştır. Erdentuğ (1978) yaptığı araştırmada köylerin bazılarında sadece kadın öğretmenlerin köy kadınlarına yaklaşabildiğini ve faydalı olduğunu, bunun da Türk geleneksel köylerine özgü olan cins ayrımı olduğunu göstermektedir. Bu da araştırmada öğretmenlere yöneltilen görev yapılan yerde kültür etkileşimlerini en çok nelerin etkilediği konusunda olumsuz etkilerden karşı cinslerin öğretmenden uzak durması ile örtüşmektedir.

Öğretmenlerle yapılan görüşmede görev yaptıkları yerin kültürü ile etkileşimleri nedeniyle hayatlarında ve davranışlarında öğretmenlerin tamamına yakını farklı kültürlerle iletişim kurmayı öğrendiklerini, farklı kültürlere bakış açılarının değiştiğini, ortama göre davranmayı öğrendikleri gibi olumlu değişiklikler ifade etmişlerdir. Olumsuz değişiklikler ise öğretmenler görev yaptıkları köylerdeki kelime farklılıklardan ve şivelerindeki değişikliklerden etkilendiklerini hatta kendilerinin de bu kelimeleri kullanmaya başladıklarını ifade etmişlerdir. Aydın ve Emiroğlu (2003) tarafından yapılan araştırmada; belli bir toplumun farklı kesimlerinden gelen ve o kesimlere özgü farklı tutum, davranış, değer ve yaşam biçimi özelliklerine sahip grupların, yeni bir toplumsal çevreye girmeleri durumunda daha önce sahip oldukları özelliklere benzemeyen ama yeni girdikleri toplumsal çevreye de ait olmayan, ancak o toplumsal çevreye uyumlarını kolaylaştıran yeni kültürel tutum, davranış, değer ya da yaşam biçimi öğeleri yaratırlar ve buna da kültürlenme adı verilir. Kongar (2002) tarafından yapılan araştırmada Kültürleşme sürecinin sonuçlarını da şu şekilde belirlemiştir; 1) Birleşme ya da erime 2) İçine alma 3) Yok olma 4) Uyum şeklindedir. Araştırmadan elde edilen bulgularla öğretmenler değişmeyi belirleyen öğelere uygun cevaplar vermiş ve uyum sağlama ya da içine alma şeklinde olduğu görülmüştür.

Elde edilen bulgulara göre, köyün sosyo-ekonomik yapısının eğitim-öğretim etkinlikleri üzerindeki etkilerinde en büyük payı yapılacak etkinliklerin belirlenmesinde etkili olduğu görülmüştür. Yöntem ve teknik belirlemede, eğitim-öğretim planlamasında, öğrencilerin hangi araç-gereçlere ulaşabileceklerinde, öğrencilerin daha iyi tanınmasında etkili olduğu sonuçları ortaya çıkmıştır. Kültürel yapıyı bilmenin eğitim-öğretim etkinlikleri üzerindeki etkilerinde ise şu sonuçlara ulaşılmıştır; kültürlerine uygun eğitim-öğretim programları belirleme ve uygulama, öğrencilerin eğitimleri üzerinde olumlu, öğrencilerin daha iyi anlaşılmasında, günlük hayatlarına ve çevre koşullarına uyumlu ders anlatmada, okul-işbirliği geliştirmekte etkili olduğu şeklindedir. Akbaşlı ve Meydan (2009) tarafından gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenin okuldaki başarısı, çevreyi bir bütün olarak tanımadaki ve çevre olanaklarından yararlanmadaki başarısıyla artacaktır. Akbaşlı ve Piltin (1999)'da yaptıkları araştırmada önce görev yaptıkları yerin çevre incelemelerini incelemeleri gerekliliğini vurgulamışlardır. Eserpek (1977)'de yaptığı araştırmada; kırsal bölgelerde okula devamsızlığı etkileyen en önemli faktör bu bölgelerin ekonomik yapısı olduğunu belirterek köylülerle geliştirilen yakın ilişkiler ve

köylülerin ekonomik gereksinimlerine gösterilen anlayış öğretmenin okula devamı sağlamada etkinliğini biraz artırabileceğini ifade etmiştir.

Öğretmenlerin köyün kültürü ile olumlu etkileşim içinde olması ile öğretmenin köy kültürüne uyum sağlamasının okul-aile işbirliğini artırdığı görülmüştür. Öğretmenlerin etkileşimleri ile köy halkının okula bakış açısının olumlu hale çevrilebileceği belirtilmiştir. Özellikle iletişim problemleri nedeni ile ise okul-aile işbirliğinin azaldığı görülmektedir. Çalık (2007)'a göre okul aile ilişkileri gelişirse okul ve aile arasındaki sorunların çoğu kendiliğinden ortadan kalkacak niteliktedir. Çınar (2004)'ın yaptığı araştırmada da velilerin eğitime beklenen katkı ve desteği sağlamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Aydın (2004) ve Çalık (2007)'in çalışmalarına göre okul-aile ve çevre arasındaki ilişkiler arttıkça aile ve okul arasındaki yakınlığın da artacağı bunun da başarıyı artıracığı söylenebilir. Akyıldız (1992) tarafından yapılan araştırmada öğretmenin toplumun kaynaklarını kullanabilmesi için onun aktif bir üyesi olması gerektiğini vurgulamıştır.

5. ÖNERİLER

- Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin çalışma koşulları iyileştirilerek daha uzun süreli kalmaları sağlanmalı ve birleştirilmiş sınıf öğretmenlerini teşvik edici, okul-toplum, öğretmen-toplum ilişkilerini artıran düzenlemeler yapılmalıdır.
- Öğretmenlerin köyde kültür etkileşimlerinin içinde bulunarak velilerin güvenini kazanmalı ve onlarla daima iletişim içinde bulunarak okul-toplum ilişkisini geliştirmelidir.
- Birleştirilmiş sınıflarda ilk kez görev yapacak öğretmenlerin tek öğretmenli ve 4 sınıflı okullara atanmamalarına dikkat edilmelidir. Bu öğretmenler birleştirilmiş sınıf deneyimleri olan öğretmenlerin rehberliğinde belli bir süre çalışıp mesleki deneyimlerini ve görev yaptıkları köylerle ilgili bilgilerini, kültürlerini deneyimli öğretmenler vasıtası ile artırılmalıdır.
- Birleştirilmiş sınıf öğretmenleri derslerdeki verimin artması ve başarının yükselmesi için ders öncesinde, ders sırasında planlamayı ve uygulamayı çok iyi yapmalı aynı zaman da bölgenin yaşam şekline, günlük hayatına, geleneklerine, göreneklerine yani kültürlerine uygun yöntem ve teknikleri kullanmayı bilmelidir.
- Öğretmenleri çalıştıkları köylerle ilgili çevre incelemeleri ve veli ziyaretleri ile öğrenciler tam olarak tanınmalı ve değerlendirmeler ona göre yapılmalıdır.
- Farklı yerlerde de öğretmenlerin kültür ile etkileşimlerini değerlendirmeye yönelik olarak araştırmalar yapılabilir ve böylece bölgesel farklılıklarda meydana çıkartılabilir.

KAYNAKÇA

- AKBAŞLI S., MEYDAN A. (2009). *Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Okul-Aile-Toplum İlişkileri Sürecinde Karşılaştığı Güçlükler*. Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi: VIII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu.
- AKBAŞLI S., PİLTEN Ö. (1999). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim*. Konya: Mikro Yayınları.
- AKYILDIZ H. (1992). *Öğretmen Açısından Okul-Toplum İlişkisi*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:8.
- AYDIN İ. (2004). *Okul Çevre İlişkileri. Eğitim ve Okul Yöneticiliği El Kitabı*. (Editör: Y. Özden). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- AYDIN S., EMİROĞLU K. (2003). *Antropoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- BİLİR A. (2008). *Birleştirilmiş Sınıflı Köy İlköğretim Okullarında Öğretmen ve Öğretim Gerçeği*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi:41.
- BİNBAŞIOĞLU C. (1983). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim Rehberi*. Ankara: Binbaşıoğlu Yayıncılık.
- ÇALIK C. (2007). *Okul Çevre İlişkisinin Okul Geliştirmedeki Rolü: Kavramsal Bir Çözümleme*. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt:27. Sayı:3.
- ÇINAR, İ. (2004). *Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında İllkokuma Yazma Öğretimine İlişkin Bir Araştırma*. Aydın: İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,5(7), 31-45.
- DUBOİS F. N., ALVERSON G. F., STALEY K. R. (1979). *Educational Psychology, An, Instructional Decisions*. The Dorsey pres, Homewood, Illinois.
- ERDENTUĞ N. (1978). *Türk Köyünde Eğitim ve Öğretmen'e Karşı Tutum ve Değerler*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı:1-4.
- EREN S. (2007). *İnanç ve Sosyo Kültürel Çevre Etkileşimi*. CÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi. Sayı:11/1.
- GÜVENÇ B. (1999). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- KANTARCIOĞLU S. (1990). *Türkiye Cumhuriyeti Hükümet Programlarında Kültür*. Ankara: Kültür Bakanlığı: 730 Kültür Eserleri:71.
- KONGAR E. (2002). *Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- MEB. (2007). *MEB Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2006-2007 Milli Eğitim İstatistikleri*. <http://sgb.meb.gov.tr>
- MEB. (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretmen Kılavuzu Kitabı*. İstanbul: Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- MEB. (2012). *Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı: Birleştirilmiş Sınıflar Haftalık Ders Programları*. <http://ttkb.meb.gov.tr> Erişim Tarihi: 15.09.2014
- ÖZBEN K. (1997). *Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- UÇAN F. (1997). *Yeni Program Uygulama Kılavuzu*. Konya: Pratik Öğretim Yayınevi.
- YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

YILDIZ M., KÖKSAL K. (2009). *Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Kastamonu Eğitim Dergisi. Sayı:1. Cilt: 17.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Elementary education creates the basic step of Turkish educational system. The elementary education including the education of children between 6 and 12 years old has become more important due to being compulsory and available for the majority of the society. When Turkish educational system has been analyzed, multi-grade classrooms are noticed to be included into the first grade of the elementary education schools. Due to the facts of our country, multi-grade-class school model was developed in order to render elementary education service to the children at the age of compulsory elementary education.

Multi-grade classes are the ones in which two or more classrooms are established as a group, and then trained together under the management of one teacher. Most of the schools in villages and even the schools in small districts have trained the students in multi-grade classrooms (Binbasioglu, 1983: 1). As of starting to eight-year compulsory primary education in 1997, mobile education was emphasized, and a decrease was experienced in number of the schools with multi-grade classrooms.

According to the 2011-2012 academic year data of Ministry of National Education (MNE), 305.201 students have been trained according to the multi-grade class implementation in 10.143 elementary education schools. According to this, nearly 35% of the elementary education schools in Turkey are the ones including multi-grade classes (MNE, 2012).

Purpose of the Research

In this research, it was aimed to evaluate views of multi-grade classroom teachers related to the effect of culture and interaction of the place they have worked upon education, local people of the village, and teachers.

Method

In this research, case study as one of the qualitative research techniques was used. The basic property of qualitative case study was to search one or a few cases deeply. The factors related to a case were analyzed through an integrated approach, and it focused on how these affected the relevant case and how these were affected from the relevant case (Yildirim & Simsek, 2005). Qualitative research mode was used for the collection analysis, and interpretation of the data. The study group of this research included multi-grade classroom teachers carrying on their duties in different schools in provinces of Konya, Mersin and Isparta in 2009-2010 academic year. Criteria sampling method as one of the purposeful sampling method was used as a

sampling method. Criteria sampling was analyzing all cases meeting a series of criteria determined before (Yildirim & Simsek, 2005: 112). In the research, our criteria was classroom teachers' training multi-grade classrooms for at least 1 (one) year. The teachers providing the criteria were interviewed and their voluntariness was fundamental. The data of the research were collected through interview method as one of the qualitative research methods. For the analysis of the qualitative data collected in the research, descriptive analysis approach was benefited.

Results and Discussion

According to the research findings, the leading of the activities considered to be different by the teachers were important days, the activity types (especially, wedding, dinners and funerals), and speech differences. These were determined to be cultural differences depending upon life style, gender discrimination, human relations, social solidarity, economic activities and social activities. Moreover, a few teachers mentioned that there was no difference due to the fact of being a local of the region. In the research with the title of "Human and Culture" carried out by Guvenc (1999), it was expressed that each residential area had indigenous cultural activities. He also mentioned that there were also different cultural properties even in different neighborhoods of a big province, and these different units and syntheses were called sub-culture.

The teachers generally participate in all activities performed in the villages they have carried on their duty. In his research in (1978), Erdentug mentioned that (1978) in order to be successful in services to be provided for the rural area communities (villages), each society to be provided with services should be analyzed and recognized through observing and participating into their activities.

The interactions of teachers with the culture of the place they have carried on their duty was categorized as positive and negative. Whereas the leadings of positive effects were affecting from sincerity in villages, and affecting from their way of communication, the leadings of negative effects were degeneration in their accent and dialects. Erdentug (1978) also proved that only female teachers could reach to the local women in some villages, were beneficial for them; and this indicated that there was gender discrimination in Turkish traditional villages.

When the changes occurred in behaviors and lives of teachers due to their interactions with the culture of the place where they have carried on their duty were analyzed, it was concluded that positive changes (especially, learning to communicate, changing the viewpoint towards different cultures, learning to behave in accordance with the environment) were more than the negative changes (especially, changes in spoken language, not caring about clothing).

The effect of teachers' knowing the socio-economic and cultural structure of the village upon educational activities were categorized under the titles of effects of the cultural structure and effects of the socio-economic structure in accordance with the answers. According to Calik (2007), id school-parent relationships were

developed, the problems between school and parents would disappear. In the research carried out by Cinar (2004), it was revealed that the parents did not provide expected contribution and support for the education. According to the researches of Aydin (2004) and Calik (2007), as the relationships between school-parent and environment increase, the close acquaintance between school and parents increases as well. In the research carried out by Akyildiz (1992), it was emphasized that teacher should be an active member of the society in order to use its resources.